

Vaasan yliopisto
UNIVERSITY OF VAASA

OSUVA Open
Science

This is a self-archived – parallel published version of this article in the publication archive of the University of Vaasa. It might differ from the original.

Hyvännäköinen pankinjohtaja saa parempaa palkkaa

Author(s): Vähämaa, Sami; Ranta, Mikko

Title: Hyvännäköinen pankinjohtaja saa parempaa palkkaa

Year: 2024

Version: Published version

Copyright ©2024 Kirjoittajat. Tämä artikkeli on julkaistu Creative Commons CC BY-ND 4.0 -lisenssillä.

Please cite the original version:

Vähämaa, S., & Ranta, M. (2024). Hyvännäköinen pankinjohtaja saa parempaa palkkaa. *MustRead* 5.12.2024.
<https://www.mustread.fi/artikkelit/hyvannakoinen-pankinjohtaja-saa-parempaa-palkkaa/>

AKATEMIA, JOHTAMINEN, PÄÄTTÄJÄN TYÖ, TYÖELÄMÄ

Hyvännäköinen pankinjohtaja saa parempaa palkkaa

Johtajan kannattaa olla komea. Keskimääräistä hyvännäköisempien toimitusjohtajien vuotuinen kokonaispalkkio on noin 24 prosenttia korkeampi kuin heidän vähemmän hyvännäköisillä kollegoillaan, Sami Vähämaa ja Mikko Ranta Vaasan yliopistosta kirjoittavat. VAPAA LUKUOIKEUS

Sami Vähämaa, Mikko Ranta Vaasan yliopisto 5.12.2024 7:05

"Ulkonäöllä on taloudellisesti merkittävä positiivinen vaikutus erityisesti pankkien toimitusjohtajien harkinnanvaraiseen suoritusperusteiseen palkitsemiseen", Sami Vähämaa ja Mikko Ranta kirjoittavat.

"On onnekasta olla kaunis ja epäonnekasta olla ruma", totesivat **Murray Webster** ja **James Driskell** ulkonäön statusarvoa käsittelevässä [tutkimuksessaan](#) jo vuonna 1983.

Fyysinen viehättävyys voi tuoda etuja monenlaisissa tilanteissa ja sosiaalisissa vuorovaikutussuhteissa. Ulkonäön on eri tutkimuksissa todettu vaikuttavan muun muassa ensivaikutelmiin, muiden ihmisten ennakkokäsityksiin ja asenteisiin, parinvalintaan ja parisuhteiden muodostumiseen, poliitikkojen sekä urheilijoiden suosioon ja jopa professoreiden saamaan opiskelijapalautteeseen.

Hyvännäköiset ihmiset hyötyvät ulkonäöstään usein myös työmarkkinoilla. Ulkonäkö voi vaikuttaa esimerkiksi palkkatasoon. [Tutkimuksissa](#) on havaittu, että hyvännäköiset työntekijät saavat keskimäärin noin 10–15 prosenttia korkeampaa

palkkaa työstään kuin samassa asemassa työskentelevät vähemmän viehättävät kollegansa.

”Kauneuspreemio vaikuttaa iästä, sukupuolesta, koulutuksesta, älykkyydestä, persoonallisuudesta tai perhetaustasta riippumatta.”

Ilmiötä kutsutaan tutkimuksissa *kauneuspreemioksi*. Kauneuspreemiota on tutkittu viime vuosikymmenten aikana monissa eri ammateissa ja sosiaalisissa ryhmissä useissa eri maissa.

Kauneuspreemio on sosiaalisesta kontekstista riippumaton yleinen ilmiö. Se vaikuttaa myös silloin, kun otetaan huomioon yksilöiden muut ominaisuudet, kuten ikä, sukupuoli, koulutus, älykkyys, persoonallisuus ja perhetausta.

Aiemmat tutkimukset paljastavat kuitenkin yllättävän vähän tietoa ulkonäön mahdollisista vaikutuksista yritysten ylimmän johdon ja toimitusjohtajien palkkioihin ja palkitsemisperusteisiin.

Tarkastelimme pankkien toimitusjohtajien ulkonäön ja palkitsemisen välistä yhteyttä tuoreessa [tutkimuksessa](#), jonka toteutimme yhteistyössä [Shaker Ahmedin](#) (Surreyn yliopisto) ja [Emilia Vähämaan](#) (Hanken) kanssa. Tutkimus osoittaa, että kauneuspreemio esiintyy myös yritysmaailman huipulla.

Miksi pankinjohtajat ovat paljastava kohderyhmä?

Pankkien toimitusjohtajat tarjoavat useasta syystä ainutlaatuisen näkökulman kauneuspreemion tutkimiseen.

1. Suurten pörssilistattujen pankkien toimitusjohtajat ovat yhteiskunnan suurituloisimpia henkilöitä. Heidän vuosiansionsa liikkuvat miljoonissa tai jopa kymmenissä miljoonissa dollareissa.
2. Toisin kuin muilla toimialoilla, pankkien ylimmän johdon palkkiokäytäntöjä säädellään laajasti. Johtajat ovat pankkivalvojen ja muiden sidosryhmien jatkuvan valvonnan ja tarkastelun kohteena.
3. Erityisen olennaista tutkimuksemme kannalta on kuitenkin se, että pankinjohtajat ovat hyvin homogeeninen henkilöstöryhmä.

Tutkimuksessa arvioitiin pankkien toimitusjohtajien kasvopiirteiden komeutta tai kauneutta kasvokuvien perusteella hyödyntämällä koneoppimista.

Tutkimusaineisto koostui 167 yhdysvaltalaisesta pörssilistatusta pankista ja 272 yksittäisestä toimitusjohtajasta.

Tyypillinen pankin toimitusjohtaja aineistossa on 58-vuotias valkoihoinen mies – joukossa on vain yhdeksän naista.

Aineiston pankinjohtajien keskimääräinen vuosiansio on noin 4,5 miljoonaa dollaria.

Yhdysvaltalaisten pankkien toimitusjohtajat ovat tyypillisesti noin 55–60-vuotiaita valkoihoisia miehiä ja taustoiltaan, koulutukseltaan ja työkokemukseltaan rahoituslalla hyvin samankaltaisia.

Vaikka pankkien ylimmän johdon palkkiotasoa pidetään usein julkisessa keskustelussa kohtuuttoman korkeana, palkkiokäytäntöjen voidaan katsoa heijastavan optimaalista sopimista ja kilpailullisen johtajamarkkinan tasapainoa.

Jos ulkonäkö ei vaikuta henkilön johtamistaitoihin, sen ei pitäisi myöskään vaikuttaa toimitusjohtajien palkitsemiseen pankkisektorin kaltaisessa kilpaillussa ympäristössä.

Koneoppiminen varmisti arvioinnin objektiivisuutta

Vanhan sanonnan mukaan kauneus on katsojan silmässä. Jotta pystyimme arvioimaan pankkien toimitusjohtajien kasvopiirteiden komeutta tai kauneutta mahdollisimman objektiivisesti, hyödynsimme tutkimuksessa koneoppimista.

Koneoppimismallimme heijastaa yleisiä kauneusihanteita sekä kauneuden biologisia piirteitä, kuten kasvojen symmetriaa ja luustorakennetta.

Arviointikohteina on myös ei-fyysisiä ominaisuuksia, kuten nuorekkuus ja huoliteltu ulkonäkö.

”George Clooneyn kasvot uskottavuuden ja luotettavuuden mittarina.”

Koneoppimismalli arvioi pankkien toimitusjohtajien ulkonäköä kasvokuvien perusteella asteikolla yhdestä viiteen. Tällä asteikolla keskimääräisen pankinjohtajan ulkonäköarvio on 2,7 pistettä.

Testasimme koneoppimismallin tuottamien ulkonäköarvioiden uskottavuutta ja luotettavuutta käyttämällä eri kasvokuvia näyttelijä **George Clooneysta**, jota yleisesti pidetään komeana. Hän myös edustaa samaa demografista ryhmää kuin valtaosa pankkien toimitusjohtajista.

Clooneyn ulkonäköarvio vaihteli kuvasta riippuen 4,2–4,5 pisteen välillä. Tämä osoittaa, että koneoppimismalli toimi odotusten mukaisesti.

Pankinjohtajan kannattaa olla komea

Tarkastelimme tutkimuksessamme ulkonäön vaikutusta pankkien toimitusjohtajien

1. kokonaispalkkioon,
2. peruspalkkaan ja
3. harkinnanvaraiseen suoritusperusteiseen palkitsemiseen, joka sisältää muun muassa johdon bonuspalkkauksen, optio-ohjelmat ja osakepohjaiset kannustinjärjestelyt.

Otimme tutkimuksessa kontrollimuuttujina huomioon myös toimitusjohtajien palkitsemiseen vaikuttavat pankkikohtaiset tekijät, kuten pankin koon, kannattavuuden, liiketoimintamallin ja riskisyyden – samoin kuin johtajien henkilökohtaiset ominaisuudet, kuten iän, sukupuolen, etnisen taustan ja koulutuksen.

Tutkimustuloksemme osoittavat, että pankinjohtajan kannattaa olla komea. Ulkonäöllä on taloudellisesti merkittävä positiivinen vaikutus pankkien toimitusjohtajien kokonaispalkkioon ja erityisesti johtajien harkinnanvaraiseen suoritusperusteiseen palkitsemiseen.

”Kauneuspreemio on rahassa mitattuna keskimäärin noin miljoona dollaria vuodessa.”

Keskimääräistä hyvännäköisempien toimitusjohtajien vuotuinen kokonaispalkkio on noin 24 prosenttia korkeampi kuin heidän vähemmän hyvännäköisillä kollegoillaan. Rahassa mitattuna kauneuspreemion suuruus on keskimäärin noin miljoona dollaria vuodessa.

Tulosten mukaan yhden keskihajontaluvun kasvu ulkonäköpisteissä nostaa toimitusjohtajan kokonaispalkkiota lähes yhdeksällä prosentilla, kun otetaan huomioon myös palkitsemiseen vaikuttavat pankkikohtaiset tekijät ja toimitusjohtajien muut ominaisuudet.

Pankinjohtajien peruspalkkaan ulkonäöllä ei kuitenkaan näytä olevan juurikaan vaikutusta. Kauneuspremio liittyy erityisesti toimitusjohtajien harkinnanvaraiseen suoritusperusteiseen palkitsemiseen. Hyvännäköiset pankinjohtajat saavat siis keskimäärin enemmän bonuksia, optioita ja osakepalkkioita.

Sami Vähämaa

Sami Vähämaa on laskentatoimen ja rahoituksen professori Vaasan yliopistossa

Mikko Ranta

Mikko Ranta on laskentatoimen apulaisprofessori Vaasan yliopistossa

Tämän sisällön mahdollistaa Vaasan yliopisto.
Journalistinen päätösvalta on MustReadin toimituksella.

Tämä artikkeli on julkaistu Creative Commons CC BY-ND 4.0 -lisenssillä.

Tutustu muihin vapaan lukuoikeuden Akatemia-artikkeleihin

Piditkö artikkelista?

REKISTERÖIDY JA KOKEILE MUSTREADIA
14 PÄIVÄÄ MAKSUTTA

Keskustelu

Tätä juttua ei ole vielä kommentoitu.

© Toinen Aatos 2025